

Van hart tot hart

Lezing van Jeanette de Korte
Pastorale ontmoetingen in de praktijk
Zoetermeer 30 september 2017

Wat maakt een gesprek pastoraal?

1 Verlanging:

Mensen bij Jezus brengen – inclusief mijzelf

2 Relatie:

Wederkerig – ontmoeting van hart tot hart

Niet gelijkwaardig – herderschap ('pastoraal = herderlijk; de een is voor de ander een herder zoals God een Herder is voor allen)

Toch gelijk - voor Gods aangezicht

3 Inhoud:

Gesprek over geloof/zingeving (in de praktijk weerbarstig)

Intermezzo

- Heeft u zelf wel eens als pastorant in een pastoraal gesprek het gevoel gehad dat u echt werd begrepen, gezien en gehoord?
- Wat deed de pastor/predikant/ouderling?
- Wilt u deze ervaring eens uitwisselen met uw buurman/buurvrouw?

Wat hebben we nu gedaan?

- **Gereflecteerd** – terug geblikt op een eigen ervaring
- **Geanalyseerd** – waardoor voelde ik mij begrepen?
- **Contact gemaakt** – met uw buurman of buurvrouw.

Deze drie aspecten zijn randvoorwaarden voor het voeren van pastorale gesprekken!

Pastoraal gesprek:

- Wandelen op heilige grond (je begeeft je daar waar God zich doet kennen)
- Gelaagd (vier lagen: 1 feiten, 2 gevoelens, 3 zingeving 4 spiritualiteit)
- Drempelvrees (vooral bij de stap naar de 3^e laag: Wat gelooft u/ik? Wat is waardevol voor u/mij? Wat doet u/mij twijfelen?)
- Voor Gods aangezicht (4^e laag)

Pastoraal gesprek - tempel

Metafoor (beeld) van de tempel voor een pastoraal gesprek:

1. Meeleven – eerste voorhof
2. Meevoelen – tweede voorhof
3. Meedenken - heilige
4. Meebidden – heilige der heilige

Meeleven – voorhof 1

1. Contact maken
2. Luisteren naar het verhaal van de pastorant
3. Verhelderingsvragen (vragen om beter te begrijpen *wat* een pastorant vertelt en bedoelt)
4. Samenvatten (kort weergeven wat de ander gezegd heeft – door de inhoud samen te vatten of het gevoel)

Luisteren

Henri Nouwen zegt in zijn dagboek:

Luisteren is heel moeilijk. Om te luisteren moet je innerlijk stevig staan en jezelf niet meer hoeven te bewijzen met praten en argumenteren. Wie echt kan luisteren hoeft niet zo nodig meer opgemerkt te worden. Zo iemand is vrij om te ontvangen, te verwelkomen, te aanvaarden. Luisteren is veel meer dan de ander laten uitpraten om daarna weer antwoord te kunnen geven. Luisteren betekent dat je alle aandacht voor de ander hebt en die ander opneemt in jouw bestaan. Het mooie aan luisteren is dat degene naar wie je luistert zich erkend begint te voelen, en zichzelf en zijn verhaal meer serieus gaat nemen. Luisteren is een soort geestelijke gastvrijheid. Je biedt de ander vriendschap aan, dieper zelfinzicht, en het vermogen om samen stil te zijn. (

Een jaar met Henri Nouwen,
Wijsheid en geloof voor elke dag, Tielt 2010, pagina: 11 maart.

Meevoelen – voorhof 2

- Feiten en gebeurtenissen doen iets met een persoon: “Hoe heeft u dat ervaren?”
- Luisteren naar de ander en naar jezelf
- Ontvangstbevestiging door kleine interventies
- Verdiepen door concretiseringsvragen

Meevoelen – voorhof 2

Voorbeelden:

- Drie mensen in zo'n korte tijd overleden ... wat erg!
- Hoe was de band die u met hem/haar had?
- Heeft u afscheid kunnen nemen? Of kwam het sterven onverwacht?
- Hoe was de begrafenis/crematie?
- Wat sprak u daarin aan?

Meedenken – heilige

- Door samen te vatten wat er tot nu toe besproken is, wordt de beweging naar het 'heilige' gemaakt.
- Dit is het moment om God ter sprake te brengen.
- Houd het klein en laagdrempelig
- Probeer het gesprek te vertragen
- En stiltes in acht te nemen

Het geloof heeft diverse invalshoeken:

- Kunt u bidden?
- Waar heeft u steun aan?
- Is er een Bijbelgedeelte dat u aanspreekt?
- Ervaart u God in deze tijd?
- Kunt u blijven vertrouwen?
- Wat geeft u troost?

Meebidden – heilige der heilige

- Hier vindt de ontmoeting met God plaats
- Deze ontmoeting doet niet alleen iets met de pastoraat, maar ook met de pastor.
- God verbindt Zichzelf door Zijn Woord en Geest aan onze harten.
- Plaats voor gebed, stilte, Bijbelwoorden, gebed van Luther, gedicht ...

Terugblik en vooruitblik

- Vanuit het heilige der heilige wordt de weg terug afgelegd.
- Sta dus niet meteen op na het gebed, maar praat nog even na.
- Vraag aan de pastoraal wat voor hem/haar belangrijk was in het gesprek.
- Blik vooruit ... op de komende week of op de volgende afspraak.

Ten slotte

- De praktijk is weerbarstig
- Wijzelf ook
- Oefening baart kunst
- God verbindt zijn (goddelijke) liefde aan onze menselijke liefde. Dat maakt heel.